

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

5 Haec quadragena dabit domibus jus religiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

collationem impolitam eis dependere compelli, nec huius parti cuiuslibetque temporis prescriptionem oppositam admitti.

¶ In plerisque exemplaribus caput hoc conjunctum est sequenti.

¶ Si etiam prædicia, sive sint privati, sive ecclesiæ, possunt prescribi. Proventus primitiarum vero, & decimationum prescriptione nihil non possunt etiam à Romana Pontificis qualibet laici super his rescriptum imperari. Rescripta à eadem que contra his rescriptum impetrata fuerint, nisi alia sint, quæ illi, quibus datus fuerit, prescribit, & nulli obstat, nullius momenti esse censentur. Item, Divina h. Dec. mandante sacerdotibus & levitis scripta sunt, ut de sorte Domini vivere, quæ in ejus sorte canonice est, non ex aliquo privilegio laici concedi possunt: ne Arzoni mandatis auctoritas hominum præjudicium inferat. Unde Inpp. Valentinianus & Theodosius c.

¶ Quævis terra, quæ à colonis, sive emphiteuticariis dominici juris, vel juri sacrorum templorum, in quolibet provincia vendita, vel aliâ modo alienata sit, ab his, qui perperam, atque contra legem ea detinent, nulla longæ temporis prescriptione efficietur, plene restituta, ita ut nec pretium quidem iniqui comparatoribus repere liceat.

¶ De prescriptionibus vero longæ temporis in antehabentibus, ut in illa acta, constitutione facta. Quas d. aliter alias triennales, decennales, vicennales prescriptione excludit, si hereditas competens, quadraginta annis clauduntur, restituta, & quadraginta prescriptione suam locum habentibus.

¶ Habentibus in plerisque, restituta exemplaribus sequitur, sed sola prescriptione xxx. annorum, dec. In antea autem hæc sequitur. Huius ergo longæ temporis prescriptionis, auctoritate Celsi & secularium legum, ecclesiis obijci non potest: sed sola prescriptione xxx. annorum, dec. Cod. autem de sacris, ecclesiis, locis aut, ita habet. Quas actiones alias decennales, alias vicennales, alias triennales prescriptione excludit, hæc illo religio competit, quadraginta annis excluduntur, usucapione triennii, vel quadriennii prescriptione in suo robore durantiibus, sola Romana ecclesiæ gaudent centum annorum spatio, vel privilegio.

¶ De sola prescriptione xxx. annorum, & deinceps: à qua tantum privilegio Romana ecclesiæ sunt excelsa, quæ non nisi centum annorum spatio prescribi possunt.

C. XVII. ¶ Privilegia Romana ecclesiæ non nisi centum annorum prescriptione tolluntur. Unde Ioannes octavus scribit Ludovico Regi.

Nemo de annorum numero resultandi sumat fomentum: quia sanctæ Romanæ (cui Deo auctore servimus) ecclesiæ privilegia, que in firma Petri stabilitas petra suscepta, nullis temporibus angustantur, nullis regnorum partitionibus præjudicantur, sed & venerandæ Romanæ leges divinitus per ora porum Principum promulgatæ, rerum ejus prescriptionem non nisi per centum annos admittunt.

QUÆSTIO IV.

Ostensum est quando ecclesiæ adversus ecclesiæ prescribere possit. Nunc videndum est, si monasterium adversus ecclesiæ prescribere valeat. Quod Urbanus Papa II. prohibuit, dicens.

a 31. quæst. 2. rescripta, ex l. rescripta, Cod. de precibus Inpp. offenda. Sup. ead. quæst. 2. deimas. **b** Num. 11. c. Cod. l. 1. 31. 2. Anselmus l. 4. c. 31. **d** Cod. de sacrosan. ecclesiis, l. 1. in Novella 131. ut supra. **e** Anselmus libro 4. cap. 47.

C. I. ¶ Tricennio temporis aliquid prescribere Abbates vel monachi non valent.

Proffessiones ecclesiarum & Episcoporum tricennales, Abbates vel monachos habere omnimodis prohibentur. Sed si eis tollitur tricennalis possessio, à B. Gregorio conceditur eis quadragenalis prescriptio.

C. II. ¶ Quadraginta annorum prescriptio religiosis dominibus concessitur. Ait enim Petrus Subdiacono, lib. 1. epist. 9.

Volumus h. accedentem te ad Pannormitanam civitatem quæstionem ipsam tali ratione discutere (dominio rei apud possessorem, sicut hætenus possessum, & est videlicet permanente) ut si monasterium præfatum sancti Theodori fines, de quibus causatus mota est, inconcussos à quadraginta annis possidisse repereris, nullam deinceps (etiam si quid sanctæ Romanæ ecclesiæ competere potuit) patris sustinere calumniam: sed quietem eorum inconcussam omnibus modis procurare. Sin vero actores & ecclesiæ non eos possidisse quadraginta annis inconcussos jure monstraverint, sed aliquam intra tempora hæc motam aliquando fuisse quæstionem eorundem finium, electis arbitris tranquillè & legaliter sopiatur.

C. III. ¶ De eodem. Item ex Novellis Iustiniani, Novel. 131.

Neque si decennii, neque vicennii, vel xxx. annorum prescriptio, sed sola xl. annorum curricula religiosis dominibus opponantur, non solum in cæteris rebus, sed etiam in legatis & hereditatibus.

¶ Hic neg. novellis neg. Iulianis antecessoris, neg. capitulari propria omnino verba referuntur. Sicut ergo religiosis dominibus ex lege non nisi quadragenaria est obijcienda prescriptio, ita & auctoritate Gregorii adversus alias ecclesiæ prescribere possunt eodem spatio temporis.

QUÆSTIO VI.

Quod autem ea, quæ ecclesiæ debentur, rectores & ipsædem sua auctoritate iudicis præmissi repetere non valeant. B. Gregorius testatur, lib. 4. 4. c. 81. dicens. Capitulum hoc sumptum est ex concilio à B. Gregorio habito, quod in regeffo ipsius huius habetur, semel lib. 4. post. epist. 36. iterum post librum 12. ejusdem regeffi.

C. I. ¶ Iudicio, non manibus, rei ecclesiæ defendantur.

Confuetudo h. nova in ecclesiis hac, & valde reprehensibilis erupit, ut cum rectores ejus patrimonii urbana vel rustica prædicia juri illius competere posse suspicantur, fiscali more titulos imprimant, atque hoc, quod competere pauperibus existimant, non iudicio, sed manibus defendant; & cum per prædicatores suos veritas dicat: [Nihil i per contentiones,] etiam ipsum litigiosæ contentions malum transcenditur, & res qualibet, cum æstimatur ecclesiæ posse competere, per vim tenetur. Proinde præfenti decreto constituto, ut si quis ecclesiasticorum unquam titulos ponere sine in rustico, sive urbano prædio sua sponte præsumperit, anathema sit. Et responderunt omnes, Anathema sit. Is autem, qui ecclesiæ præfuit, si hoc vel ipse fieri præceperit, vel sine sua præceptione factum digna punire animadversione neglexerit, anathema sit. Et responderunt omnes, Anathema sit.

a 31. quæst. 2. rescripta, ex l. rescripta, Cod. de precibus Inpp. offenda. Sup. ead. quæst. 2. deimas. **b** Num. 11. c. Cod. l. 1. 31. 2. Anselmus l. 4. c. 31. **d** Cod. de sacrosan. ecclesiis, l. 1. in Novella 131. ut supra. **e** Anselmus libro 4. cap. 47.

